

**Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького**
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Затверджено на засіданні
кафедри економіки, готельно-
ресторанного та туристичного
бізнесу
Завідувач кафедри *о.о.б.* ID 11012
Протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Опис освітнього компонента

Назва освітнього копонента <i>(Обов'язковий/вибірковий)</i>	Економіка сталого розвитку <i>Обов'язковий</i>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Освітня програма	Освітня програма «Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес»
Рік викладання	2025-2026
Семестр	3 семестр
Викладач (-і)	oksanaapar@ukr.net, Горяча Оксана Любомирівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл викладача	ORCID: 0000-0001-9211-4547
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій
Сторінка освітнього компонента на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=4368

Анотація до освітнього компонента

Програму освітнього компонента «Економіка сталого розвитку» складено відповідно до освітньої програми «Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес».

Освітній компонент належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів.

Освітній компонент «Економіка сталого розвитку» належить до числа новітніх освітніх компонент і передбачає міждисциплінарний і системний підхід до вивчення основних проблем взаємодії людини і навколишнього середовища з точки зору принципів і стратегій прогресивного розвитку суспільства з врахуванням потреб майбутніх поколінь.

Освітній компонент «Економіка сталого розвитку» має на меті формування базових знань з проблем взаємодії людини і навколишнього середовища, необхідних для прийняття управлінських рішень у подальшій професійній діяльності (незалежно від напряму цієї діяльності) і відповідно до принципів сталого розвитку.

Мета та завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента: засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок з основ функціонування національної, регіональної та муніципальної економіки в контексті реалізації концепції сталого розвитку, а також виявленні тенденцій соціо-еколого-економічних процесів, що відбуваються в суспільстві.

Завдання освітнього компонента – надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань, практичних вмінь та навичок, необхідних для їх застосування у вивченні, осмисленні, аналізі й оцінці соціо-еколого-економічних процесів та явищ, що відбуваються в суспільстві; формування у студентської молоді системи знань про сутність та особливостей концепції сталого розвитку а також про основи функціонування національної, регіональної та муніципальної економіки в контексті реалізації концепції сталого розвитку.

Предмет освітнього компонента: сукупність теоретичних, методичних та прикладних аспектів, що стосуються дослідження процесу сталого розвитку економіки в регіоні та організаційних форм у сучасних умовах ринкової нестабільності, інформатизації та глобалізації економіки.

За результатами вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- потреби сучасних підприємств в аналітичній інформації;
- генезис теорій сталого розвитку;
- мету, завдання та особливості концепції сталого розвитку;
- особливості формування регіональної політики сталого розвитку;
- економічні моделі сталого розвитку;
- основні положення стратегії сталого розвитку України, її регіонів та урбосистем.

За результатами вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти повинні **вміти:**

- аналізувати суспільні процеси, пов'язані із реалізацією концепції сталого розвитку;

- аналізувати критерії та показники-індикатори сталого розвитку;

- обирати пріоритетні напрями забезпечення сталого розвитку;

- виділяти основні проблеми економічного забезпечення сталого розвитку.

За результатами вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти повинні **мати навички:**

- розрахунку основних індикаторів сталого розвитку;

- конспектування літературних джерел; публічного виступу;

- самостійної роботи з вивчення матеріалів освітнього компоненту;

- вільного володіння понятійним апаратом;

- оперування термінологією під час виконання навчальних завдань та виступів на семінарах, конференціях тощо.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності та туристичної індустрії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельно-ресторанної справи та туризму, відстежувати зміни.

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гендерна рівність, зменшення нерівності, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку.

Програмні результати навчання

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують

діяльність суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної, ресторанної справи та туристичного бізнесу, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних, ресторанних та туристичних послуг, а також суміжних наук.

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та туризму.

РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.

РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

РН 21. Розуміти і реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

Комунікація

Критичне мислення

Вирішення проблем

Прийняття рішень

Емоційний інтелект

Ненасильницьке спілкування

Управління знаннями

Робота в режимі невизначеності

Самоаналіз і саморефлексія.

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Практика	Загальна кількість годин
Кількість годин Денна форма	30	28	62	-	120 / 4 кр.

Підсумкова (семестрова) форма контролю – екзамен

Політика освітнього компонента

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом.

Вчасно виконувати завдання семінарів та завдань самостійної роботи;

Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Структура освітнього компонента

Перелік тем	Кількість годин денна форма				Рекомендова на література
	Л	ПР	СР	ВСЬОГО	
Тема 1. Сталий розвиток як економічна категорія	4	4	8	16	1,5,6,7,8
Тема 2. Генезис теорій сталого розвитку	4	4	8	16	1,3,5,6,7
Тема 3. Концепція сталого розвитку: суть, мета, завдання, особливості.	2	2	8	12	1,5,7,8
Тема 4. Економічне зростання на мікро, мезо- та макрорівні та сталий розвиток.	4	4	8	16	1,2,5,7
Тема 5. Індикатори та критерії сталого розвитку	2	2	6	10	1,2,7,8,9,11
Тема 6. Економічні моделі сталого розвитку	2	2	6	10	1,3,5,7
Тема 7. Новітні тенденції економіки сталого розвитку: досвід країн ЄС.	4	4	6	14	1,4,5,6,8,11
Тема 8. Проблеми сталого розвитку України	4	2	6	12	1,4,6,7,8,9,10
Тема 9. Стратегії сталого розвитку України, її регіонів та урбосистем.	4	2	6	12	1,4,6,7,8,9,10
Усього	30	28	62	120	

Програма освітнього компонента

Тема 1. Сталий розвиток як економічна категорія. Визначення категорії «сталий розвиток» в економічних концепціях. Сутність і принципи сталого розвитку. Характеристика факторів, що обумовлюють характер і динаміку сталого розвитку.

Тема 2. Генезис теорій сталого розвитку. Еволюція основних теорій сталого розвитку. Порівняльний аналіз основних моделей сталого розвитку в ретроспективі.

Тема 3. Концепція сталого розвитку: суть, мета, завдання, особливості. Теоретичні основи сталого розвитку в умовах глобалізації економіки. Сталий розвиток як новітня універсальна модель економічного розвитку та її концептуальна сутність. Мета, завдання та особливості концепції сталого розвитку. Принципи та складові сталого розвитку.

Тема 4. Економічне зростання на мікро, мезо – та макрорівні та сталий розвиток. Сталий розвиток підприємств, установ та організацій різних розмірів та форм власності. Сталий розвиток урбосистем. Регіональна політика сталого розвитку в умовах глобалізації економіки. Основні аспекти економічної глобалізації. Міжнародний регіоналізм глобальної економіки. Регіональна політика сталого розвитку як новий напрям економічної науки та її аспекти.

Тема 5. Індикатори та критерії сталого розвитку. Індикатори та критерії оцінки рівня сталого розвитку підприємств, установ та організацій різних розмірів та форм власності. Індикатори та критерії оцінки рівня сталого розвитку урбосистем, регіонів, держави.

Тема 6. Економічні моделі сталого розвитку. Сутність та види моделей сталого розвитку. Європейська модель екосоціальної ринкової економіки і перспективи сталого розвитку України. Умови та чинники переходу України до моделі сталого розвитку.

Тема 7. Новітні тенденції економіки сталого розвитку: досвід країн ЄС. Стандарти сталого розвитку в країнах ЄС. Пріоритети політики сталого розвитку в країнах ЄС. Роль людського потенціалу в підвищенні економічного зростання.

Тема 8. Проблеми сталого розвитку України. Соціо-еколого-економічні проблеми регіонів та урбосистем України. Сучасна концепція сталого розвитку України та її адміністративно-територіальних одиниць.

Тема 9. Стратегії сталого розвитку України, її регіонів та урбосистем. Стратегія сталого розвитку України: особливості формування та реалізації. Стратегії сталого розвитку регіонів та урбосистем.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1.	Опрацювання наукових статей і документів міжнародних організацій <i>(максимальна кількість – 10 балів)</i>
2.	Підготовка коротких доповідей про приклади сталого розвитку в різних країнах <i>(максимальна кількість – 10 балів)</i>
3.	Розробка міні-кейсів <i>(максимальна кількість – 10 балів)</i>

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу	Опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий екзамен
РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної, ресторанної справи та туристичного бізнесу, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних, ресторанних та туристичних послуг, а також суміжних наук	Пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань	Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та туризму.	Опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий екзамен
РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.	Виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації пізнавальної новизни	Поточний: схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий екзамен

<p>РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.</p>	<p>демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань</p>	<p>Поточний контроль: доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	<p>Пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань</p>	<p>Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>РН 21. Розуміти і реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>	<p>Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації пізнавальної новизни</p>	<p>Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції, презентація, доповідь, схематичний конспект, підбір вправ, проведення інтерактивних вправ. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p>	<p>Виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів</p>	<p>Поточний контроль: доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

Бально-накопичувальна система здобувача вищої освіти з освітнього компонента

Види навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню	Робота здобувачів на навчальних заняттях	Максимальна кількість балів
	Тестовий контроль (Виконання тестових завдань)	5
	Проектно-конструкторська робота (Розроблення міні-проектів із впровадження екологічно безпечних або енергоефективних технологій)	5
	Презентаційно-дискусійна діяльність (Обговорення або міні-проектів)	5
	Розрахунково-аналітична робота (Виконання розрахункових і аналітичних завдань)	5
	Аналітико-дискусійна робота (Обговорення контрольних питань)	5
	Ситуаційна діяльність (Виконання ситуаційних завдань)	5
	Разом	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	
	Опрацювання наукових статей і документів міжнародних організацій	10
	Підготовка коротких доповідей про приклади сталого розвитку в різних країнах	10
	Розробка міні-кейсів	10
	Разом	30
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (екзамен)	40
	Загальний бал ОК	100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	<p>5 балів: 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня</p>
Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)	<p>5 балів: 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня</p>

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види

самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + \text{НП})/2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Високий рівень. Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	36-40
Високий рівень. Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	33-35
Достатній рівень. Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	30-32
Середній рівень. Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	27-29
Початковий рівень. Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://surl.li/zadhor>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://surl.li/zadhor>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту Педагогіка з навчальною практикою на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет

Рекомендована література Основна

1. Диха М. В., Диха В. В. Економіка сталого розвитку: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2024. 408 с. URI: <https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/17542>
2. Клиновий Д.В. Сталі фінанси: теорія, методологія, практика: монографія; за ред. І.К. Бистрякова. К.: ДУ «Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», 2022. 440 с.
3. Моделі сталого розвитку: колективна монографія // за ред. О.М. Мартинюк. Підручники та посібники: Тернопіль, 2022. 400 с.
4. Орловська Ю.В., Чала В.С., Глуценко А.В. Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій: Підручник. Д.: ПДАБА. 2023. 193 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2023/05/Pidruchnyk-Polityka-YES-shhodo-zelenoyi-ekonomiky-ta-innovatsij.pdf>.
5. Сталий розвиток і цифрові інновації: монографія / за заг. ред. Буркинського Б.В. та ін.; НАН України, МОН України, ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж.», Держ. ун-т інтелект. технологій і зв'язку. Одеса : ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. 543с.
6. Сталий розвиток міст і регіонів ЄС: кращі практики для України : навчальний посібник / Мартиненко В. В., Скорик М. О., Корж М. А., Соколова О. М., Коляда Т. А., Джадалла О. І.; за заг. ред. В. В. Мартиненко. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2025. – 352 с. ISBN 978-966-337-753-7
7. Сталий розвиток: еколого-економічна оптимізація територіально-виробничих систем: навчальний посібник/за заг. ред. І.В. Недіна. Університетська книга, 2025. – 384 с.
8. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. К.: НУХТ, 2022. 337 с.
9. Управлінські інструменти забезпечення сталого розвитку. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здоб. ступ. магістр спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та 081 «Право» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Іщенко А.М., Акімова О.А. Електронні текстові дані (1 файл: 1,4 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 102 с.
10. Цимбалюк І. Фіскальний простір інклюзивного розвитку регіону в умовах фінансової децентралізації: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 8,65 Мб
11. Цифрова економіка: підручник / Т. І. Олешко, Н.В. Касьянова, С.Ф. Смерічевський С. Ф. та ін. Київ: НАУ, 2022. 200 с.

Допоміжна

1. Sachs J.D., Lafortune G., Fuller G. The SDGs and the UN Summit of the Future. Sustainable Development Report 2024. Paris: SDSN, Dublin: Dublin University Press. 2024. URL: <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2024/sustainable-development-report-2024.pdf>
2. Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: <https://sdgs.un.org/sites/default/files/publications/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>
3. Бицюра Ю., Манжула Є., Ілюхіна, В. Проблеми забезпечення сталого розвитку в Україні. *Сталий розвиток економіки*. 2025 (1 (52)), 49-55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-7>
4. Даценко А. Концептуальні засади проблеми сталого розвитку національної економіки України. *Економіка та суспільство*. 2023. (57). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-6>
5. Економічний вимір сталого розвитку. Методичні рекомендації до проведення практичних занять [Електронний ресурс] : навч. посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 051 «Економіка» [Електронний ресурс] / С. В. Войтко, І. П. Гайдуцький, А. Д. Кухарук, Н. Є. Скоробогатова ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1.98 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 51 с. – Назва з екрана. URI: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/57309>
6. Захаркін О. О., Захаркіна Л. С. ESG-фактори та стратегії підприємств: інструменти фондового ринку у фінансовому менеджменті сталого розвитку. *Modern Economics*. 2025. № 53(2025). С. 116-121. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V53\(2025\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V53(2025)-16).
7. Зибарева О. В., Бурачок Я. Є. Економічна безпека підприємств України в умовах сталого розвитку: сучасний стан, чинники та шляхи зміцнення. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2025(18). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-04-10>
8. Карпенко Г.Ю. Формування інноваційної моделі сталого розвитку регіонів в умовах глобальної турбулентності: дис. канд. екон. наук: 08.00.05. Одеса: 2022. 230 с.
9. Конспект лекцій для студентів з дисципліни «Основи сталого розвитку» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної та заочної форми навчання // Укл.: доктор економічних наук, професор Ясінецька І.А., к.с/г наук, доцент Петрище О.І., к.е.н., асистент Лобунько Ю.В. – Кам'янець – Подільський: ПДАТУ, 2022. – 220с.
10. Масленніков Є., Рябов С., Кіртока Р. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в умовах воєнного стану: економіко-правові механізми забезпечення стійкості та де-рискінгу. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №6 (57). С. 89-97. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-12>.

11. Петролюк Ю.С. Гребенюк Н.В. Сталий розвиток як стратегічна перевага для підприємства. *Економіка та суспільство*. (68) 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-148>
12. Тульчинський, Р. Формування стратегії сталого розвитку аграрних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2025. (77). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-75>
13. Федоренко Т. В. Стратегування місцевого економічного розвитку територіальних громад в умовах безпекових викликів та повоєнного відновлення. *Modern Economics*. 2026. № 55(2026). С. 273-278. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V55\(2026\)-38](https://doi.org/10.31521/modecon.V55(2026)-38).
14. Цвігун І. А., Матіяш В. П. Інноваційні стратегії сталого розвитку аграрних підприємств України в умовах тривалої війни. *Modern Economics*. 2026. № 55(2026). С. 279-285. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V55\(2026\)-39](https://doi.org/10.31521/modecon.V55(2026)-39).
15. Череп А., Воронкова В., Череп, О. Цифровізація економіки як нова парадигма сталого розвитку і конкурентоспроможності. *Економіка та суспільство*. 2025. (78). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-75>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Labeled Sustainable Bonds Market Update – February 2025. *The World Bank Treasury*. 2025. URL: <https://surl.it/ixoymu>
2. West B. Strategic Financial Models for Advancing ESG and Sustainability Objectives in US Fortune 500 Corporations. *Kogod School of Business, American University*. 2025. URL: <https://surl.li/gprwgf>
3. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
4. Міністерство цифрової трансформації України. *Офіційний сайт*. URL: <https://thedigital.gov.ua>
5. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/library/sustainable-development-report/sustainable-development-goals--2017-baseline-national-report.html>
6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua>.
7. Онлайн-освіта для сталого розвитку: URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-developmentgoals/online-courseson-sustainable-development.html>
8. ООН и Устойчивое развитие URL: <http://www.un.org/ru/development/sustainable>
9. Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні: URL: <http://ecoosvita.org.ua>
10. Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/all>.
11. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання

реалізації стратегій розвитку територіальних громад: Наказ Міністерства розвитку громад та територій України, № 264 від 21.12.2022р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0265914-22#Text>.

12. Проект «Сталий міський розвиток» URL: <http://psmr.com.ua/>

13. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку URL: <http://wdc.org.ua/>

14. Сучасний ландшафт регулювання звітності про сталий розвиток (ESG) у світі. *LIGA:ZAKON*. 2025. URL:<https://surl.li/xkhtuo>